

PAVOL JANÍK

Demokrátúra (publikované v časopise vlády SR Verejná správa 12/2009)

Zdá sa, že popri surfovaní na internete stúpa aj počet televíznych surfistov beznádejne prepínajúcich množstvo nepozerateľných audiovizuálnych skvostov. Pri rýchlej jazde po televíznych kanáloch možno opäť naraziť na reláciu Štefana Hríba, ktorá sa presťahovala z verejnoprávnej STV do jednej zo súkromných staníc. Nedávno v nej exceloval muž, ktorý sa ako mladík preslávil na obrazovke už na prelome 80. a 90. rokov vášnivou polemikou s Vladimírom Mináčom.

Po dvoch desaťročiach nám názorne pripomenul odkaz Veľkej nežnej novembrovej revolúcie, ktorá v skutočnosti nepriniesla demokratizáciu spoločnosti, ale ju skôr sproblematizovala, keď dovtedajší mocenský monopol nevolených orgánov KSČ automaticky prevzali nevolené orgány OF a VPN. Medzičasom už dospelý človek nám znova potvrdil, že samozvaným demokratom sa naozaj bridí demokracia ako systém, v ktorom rozhoduje väčšina prostredníctvom regulárneho hlasovania.

Frustrácia z výsledkov prezidentských volieb ho viedla k neveriteľnému bohorovnému priznaniu: (parafrázujem) – väčšina si môže občas zvoliť napríklad Ivana Gašparoviča, ale je na nás, aby sme urobili všetko preto, aby si väčšina nemohla robiť, čo chce. Toľko nezabudnuteľná myšlienka hodná demokratického mysliteľa. Otázkou ostáva, kto je tá záhadná menšina, ktorá má právo a povinnosť manipulovať väčšinu.

Zachladený revolucionár nevdojak oživil aj pozabudnutú tézu protagonistov novembra 1989 – vtedy ešte jednou nohou v KSČ a druhou už vo VPN –, podľa ktorých išlo o návrat do roku 1968. Televízny hosť totiž aj dnes – v roku 2009 – vyčítal Vladimírovi Mináčovi, že sa 20 rokov podieľal na režime, ktorý umlčieval niektorých spisovateľov. Predchádzajúci spoločenský systém však trval 40 rokov a Mináč sa zapojil do historických udalostí už ako účastník Slovenského národného povstania, ktorého v decembri 1944 zatklo gestapo. Do kultúrneho a literárneho diania vstúpil krátko po vojne (od roku 1949 bol tajomníkom zväzu spisovateľov). Ako vidno – do hlavy Hríbovho prominentného diskutéra zatiaľ nedorazili zmenené inštrukcie z centrály VPN.

Na dôvažok sa aktér debaty priznal, že tri roky nebol na Slovensku a všade počúva, že sa kradne, ako nikdy predtým. Moderátor (po anglicky hostiteľ) Štefan Hríb s úsmevom reagoval, že sa naďalej kradne ako vždy. To bol zrejme prvý a posledný okamih, kedy by som mu oprávnené udelil 100 bodov za úprimnosť.

Prominentným hosťom televíznej relácie Štefana Hríba bol Milan Nič. Bývalý zahranično-politický redaktor a komentátor Rádia Slobodná Európa, vedúci programu občianskej diplomacie v Nadácii Pontis.

Študoval medzinárodné vzťahy, históriu a politológiu v Prahe, Budapešti a Bologni. Bývalý programový riaditeľ Nadácie Pontis pre demokratizačné projekty v zahraničí (Balkán, Bielorusko, Kuba). V minulosti publikoval v denníku Sme, týždenníku Domino-Fórum,

mesačníku OS a českém časopise Reflex. V letech 1995 – 2002 působil jako zahraničně-politický komentátor v Rádiu Slobodná Európa.

Od října 2007 pracoval v týmu Vysokého představitele mezinárodního spoločenstva v Bosne a Hercegovine Miroslava Lajčáka.

Milan Nič v súčasnosti pracuje u ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky Miroslava Lajčáka.